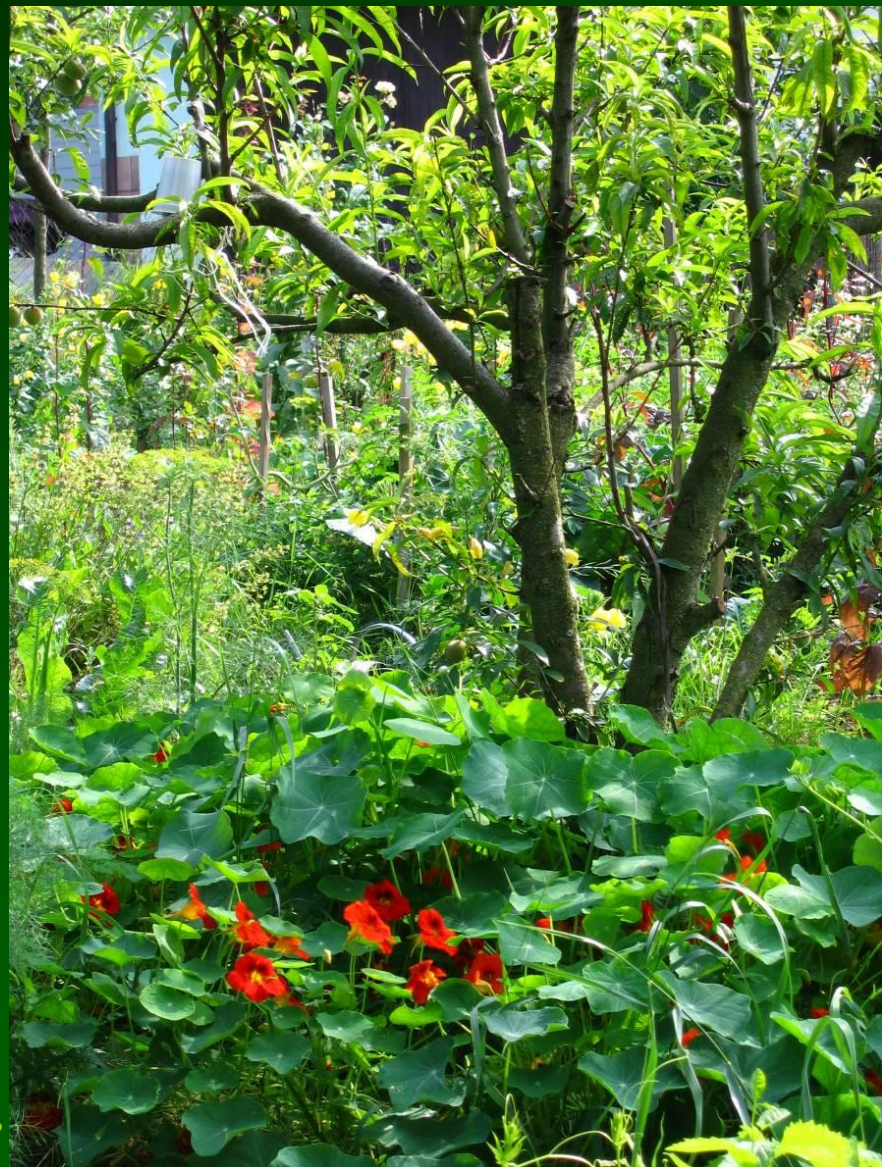

Zdravá
zahrada v
souladu s
přírodou

- přírodní
zahrada

Ing. Helena Vlašínová, PhD.

Jak si „vypěstovat“ zdraví?

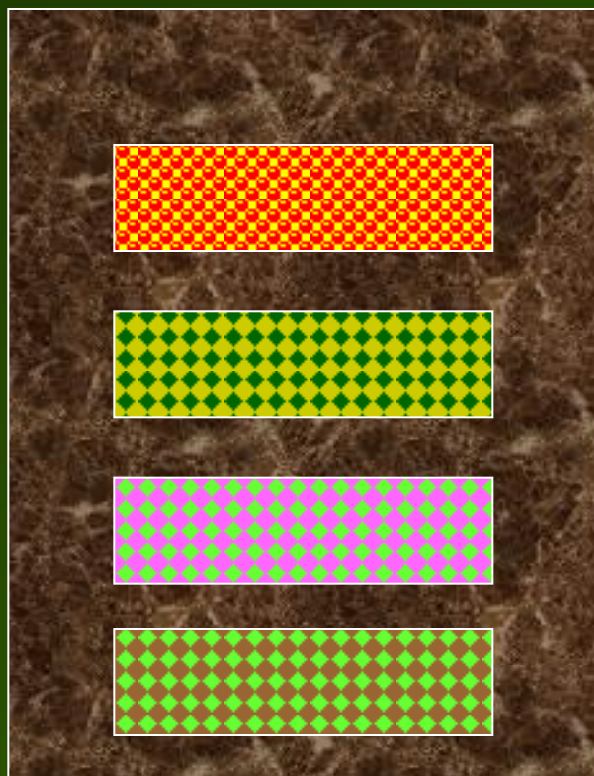

Jak dosáhnout zdravé zahrady?

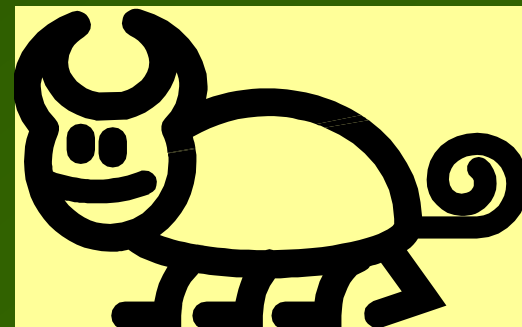
Kde se berou škůdci a choroby?

Tady je „pánem“
člověk...

v přírodě je „monokultura“ něco
nepřirozeného

Živočichové, kteří přicházejí, aby
obnovili rovnováhu, se nám jeví
jako „škůdci“

Rozmanitost je podstatou přírodní rovnováhy

Rozmanitost v přírodní zahradě

- Struktury – mikroklimata
- Živočichové – podpoření výskytu predátorů
- Rostliny
 - okrasné rostliny z okolní přírody
 - rozmanitost odrůd
 - staré krajové odrůdy
 - méně pěstované druhy
 - plané rostliny

 - **Smíšené kultury**

Typy smíšených kultur

- řádkové
- skupinové
- plošné

řádkové

skupinové

- model selských zahrad
 - založené na trvalkách
 - založené na samovýsevech
 - doplněné jednoletými zeleninami a bylinami

Plošné - polykultury

Půda je stále zakrytá

Nevyčerpává se
jednostranně

Rostliny se
vzájemně maskují a
chrání

Stále je co sklízet

Dobré využití
prostoru

- **Mrkev**
*(odpuzuje
květilku
cibulovou)*
- **cibule**
*(odpuzuje
pochmurnatku
mrkvovou)*

základem
zdraví jsou
aromatické
bylinky a
kořeninové
rostliny

Kopr vonný

- Bělásci
- dřepčící
- houbové choroby

- košťáloviny
- salát
- černý kořen
- pór, cibule
- celer
- brambor, rajče, č.řepa
- okurky
- hrách, fazol

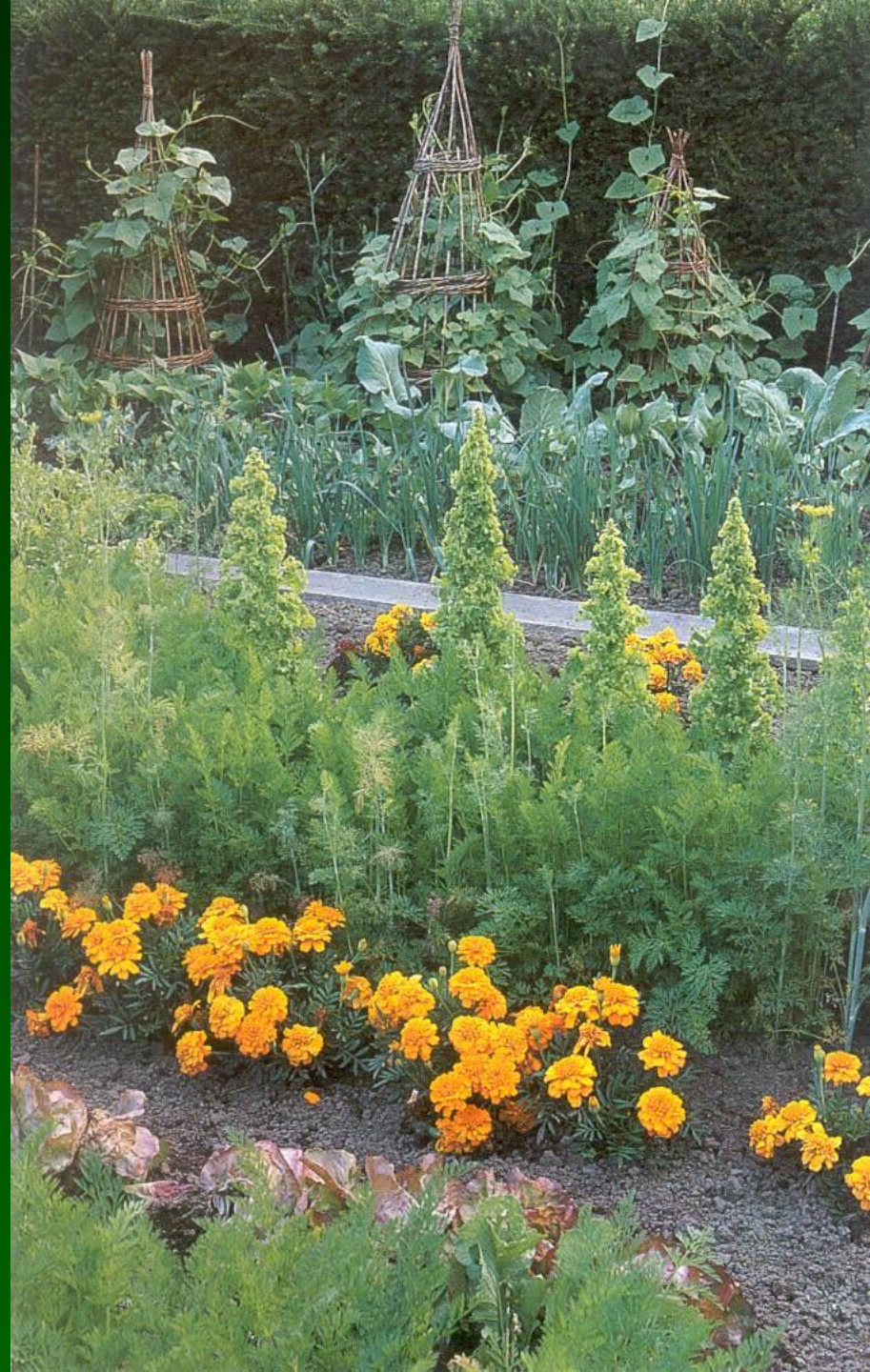
Měsíček lékařský

Hád'átka, drátovci,
mandelinka, zrnokaz
svilušky

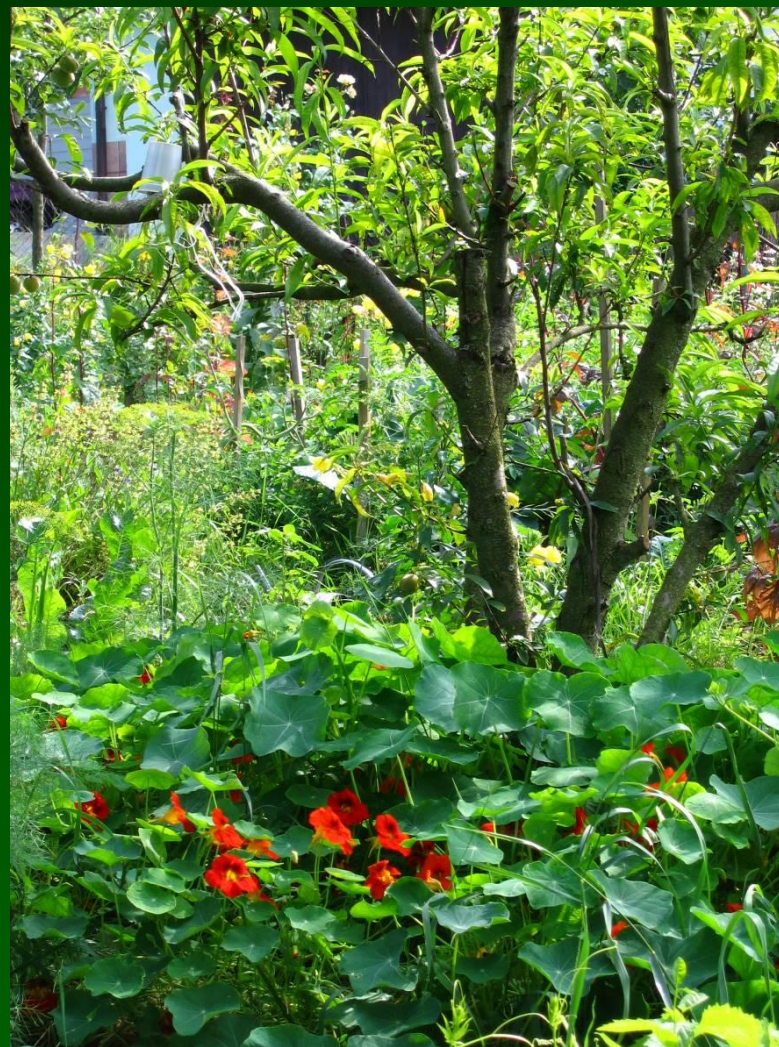
Aksamitník -Tagetes -afrikán

- Hád'átka

Lichořeřišnice větší

- Mšice
- slimáci
- mravenci
- bělásci
- myši

Je to opravdu tak jednoduché?

- A co když se přece jen škůdci objeví?

Mírumilovný zahrádkář?

- „boj s plevely“
- „ničení škůdců“
- „hubení hmyzu“
- „totální herbicidy“
- „insekticidy“
- „likvidace“
-????

Místo boje spolupráce?

- Je možné zahradu založit na toleranci?

Tolerovat plevel? To snad ne????
Co by tomu řekli susedi?

- Léčivé
- Jedlé
- Mulčovací materiál
- Hnojivé roztoky
- Léčivé postřiky
- Zelené hnojení
- Krmivo
- Materiál do kompostu
- Indikátory stavu půdy
- Zlepšovatelé půdy

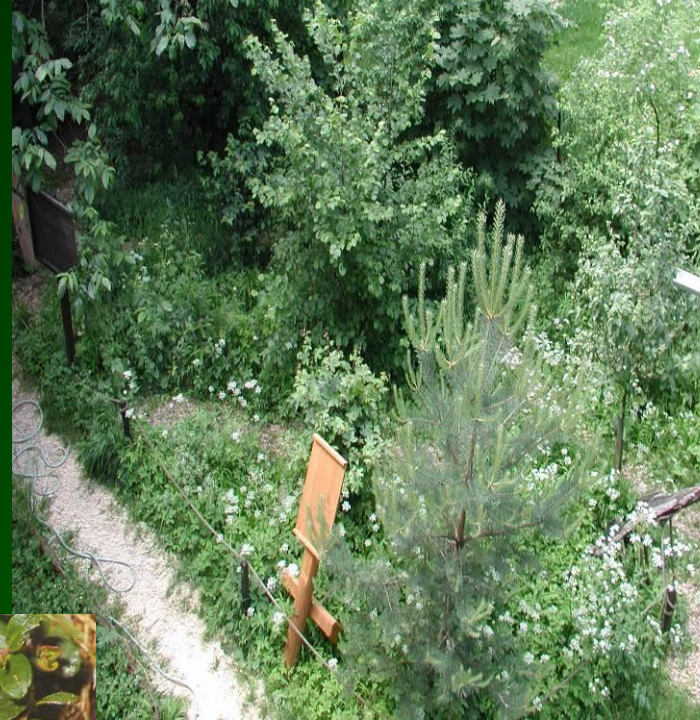

Plané rostliny jsou vynikajícím
a zdravým doplňkem pěstované
zeleniny,
šlechtěné především na chuť

**obsahují mnohem větší
množství minerálních látek i
vitamínů
ve vyvážené formě !!!**

Tolerovat volně žijící živočichy?

Jsou na naší zahradě „domáci“
My jsme tu hosté

Snad ne i
krtky?????

...a netopýry...

Nebo dokonce hady!!!!???

Rejsek není myš!

Motýly, to ano...
i když...

...ale mšice? Ty je
přece nutno
hubit!!!! Ne?

Tolerovat i plže – to je
nerozum!

- Není jednodušší a rychlejší, zbavit se „škůdců“ osvědčenými chemickými prostředky?
- Můžeme se obejít bez pomoci agrochemikálií, aniž bychom museli oželeť úrodu ?

Proč bez chemie?

Usilujeme o

- zdravé produkty
 - Zdravé prostředí k odpočinku
 - Zdravou přírodu
-
- Radost ze spolupráce
 - Objevování nových zákonitostí i organismů
 - Obnovení narušené rovnováhy

Cesta ke zdravé zahradě

není někdy
jednoduchá

Psychologické překážky

- **Nedůvěra nebo nesouhlas členů rodiny**
- Obavy: „co tomu řeknou lidi“ (sousedé)
- obavy, že „bez chemie nic nevytěstujete“

Rakousko

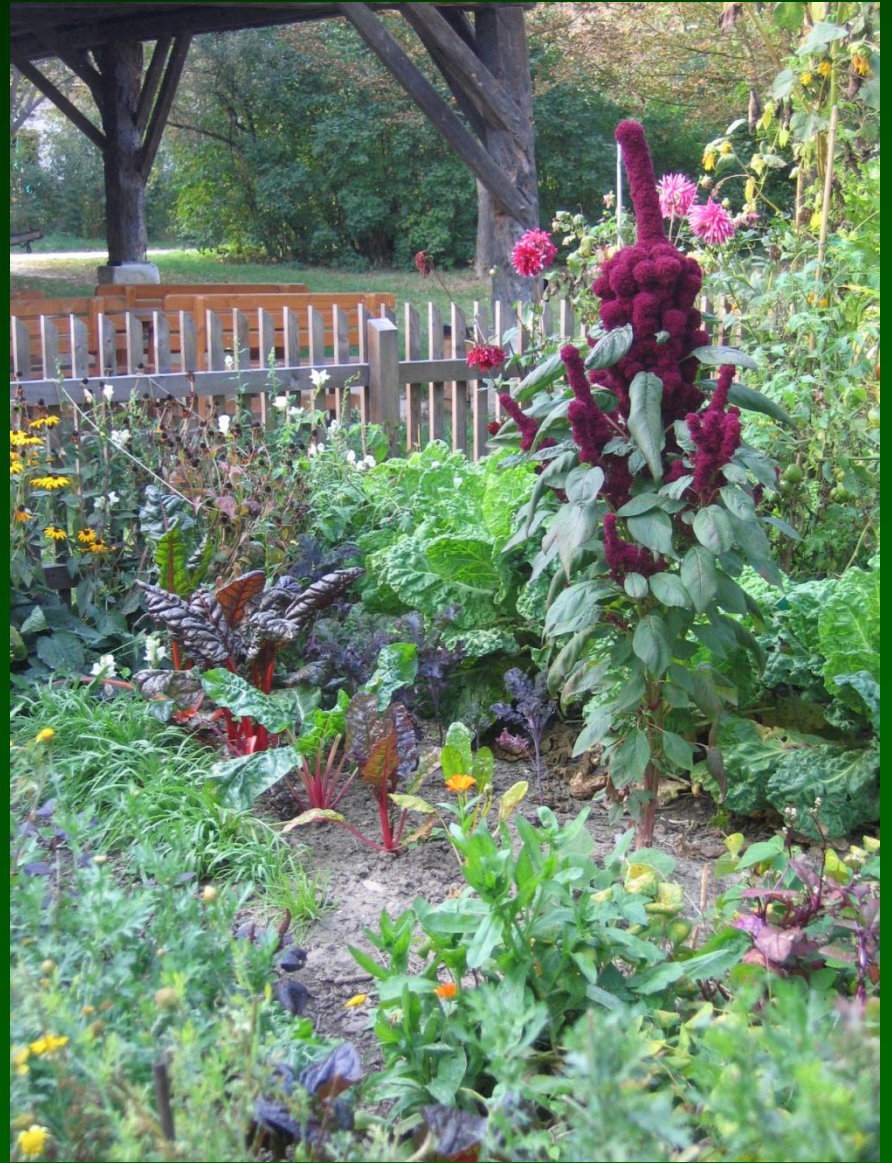
Werner Gamerith

Nyní i přeshraniční projekt u nás!

- <http://www.natur-im-garten.at/>

Každý začátek je těžký
nejde to tak rychle jak bychom chtěli

**Přehnojené rostliny
šlechtěné především
pro lepší chuť jsou
oslabené a podléhají
snadno chorobám**

**Zahrada s narušenou
rovnováhou je
mnohem zranitelnější**

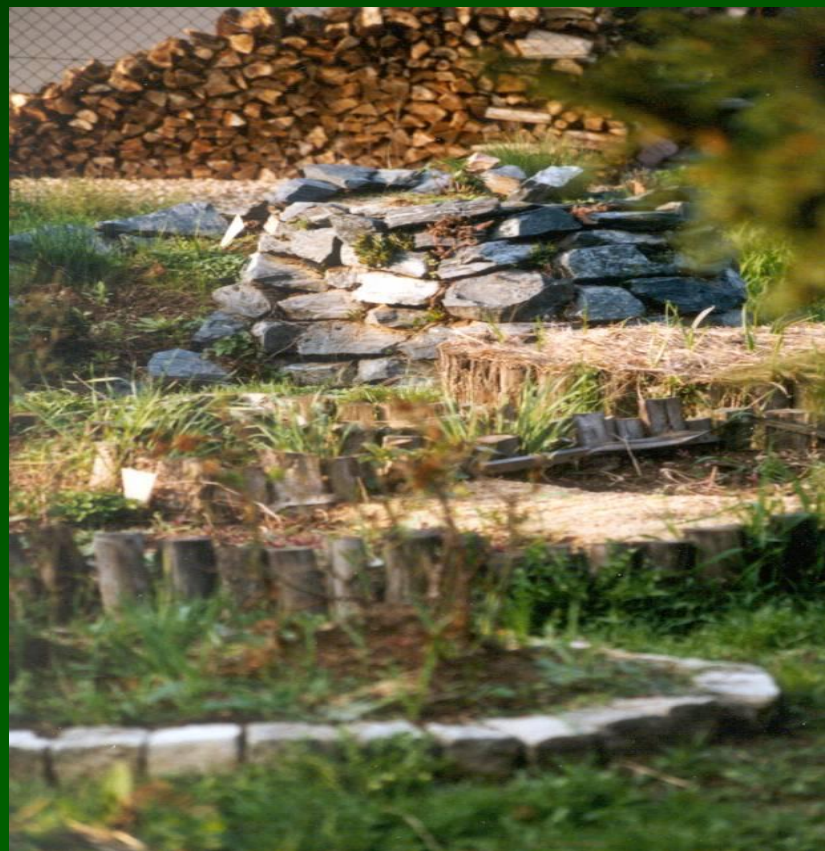

- Naštěstí na to nemusíme být sami!
- Můžeme získat pomocníky z říše zvířat

Rozmanitost úkrytů

Dokonale uklizená zahrada
není pro volně žijící
živočichy příznivým
místem k životu

Tůňka pro obojživelníky je důležitější než ptačí budka

- Suchá zídka
- ráj pro ještěrky,
slepýše i hmyz

Hadník

- Hadník je velmi prospěšný
- Muže mít formu zanedbaného kompostu
- Muže být i ve formě sluneční pasti

mšicomar
Aphidius

Foto W. Gamerith

Další pomocníci – půdní organizmy

– ve zdravé půdě zdravé rostliny

P – 7x

K – 11x

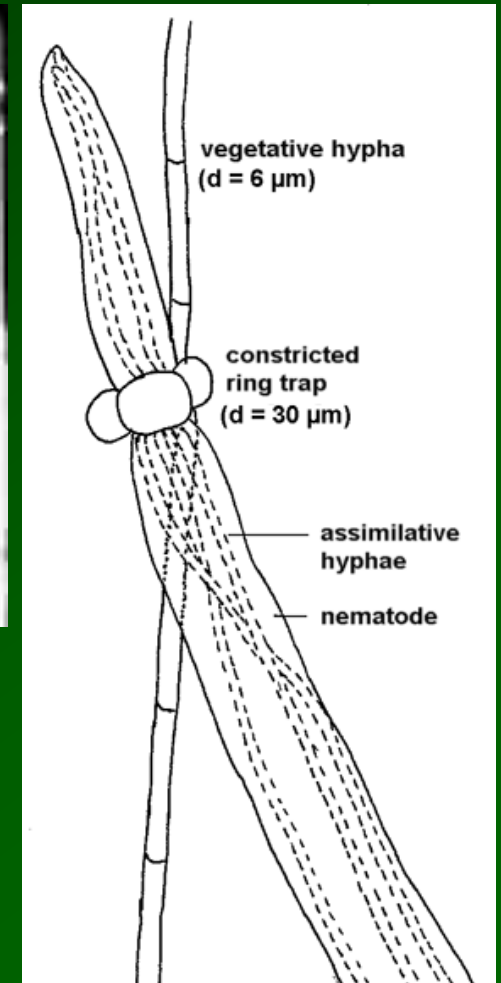
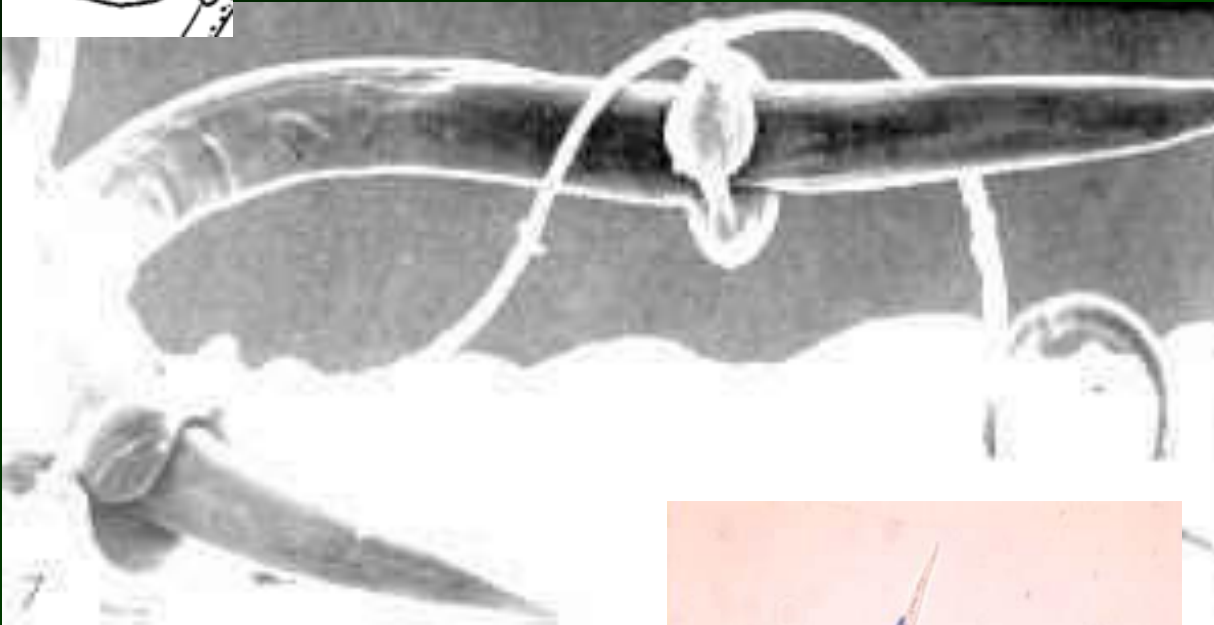
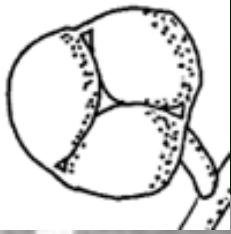
N – 5x

Ca – 2x

Mg – 2,5x

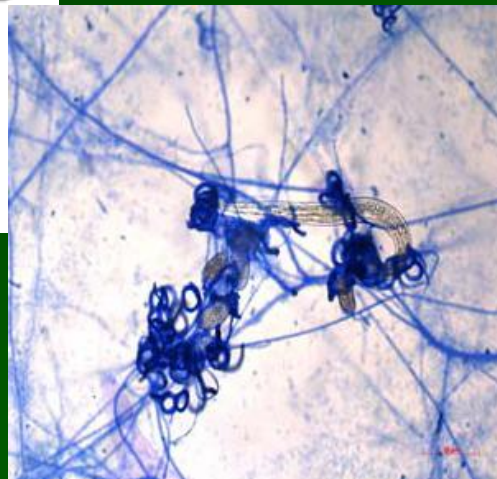
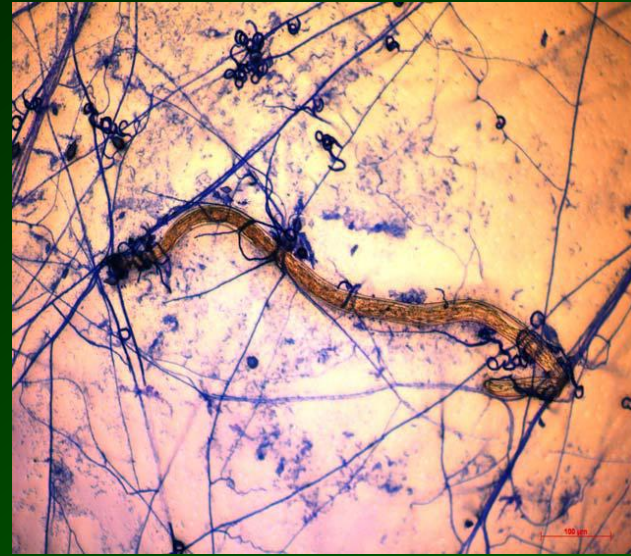
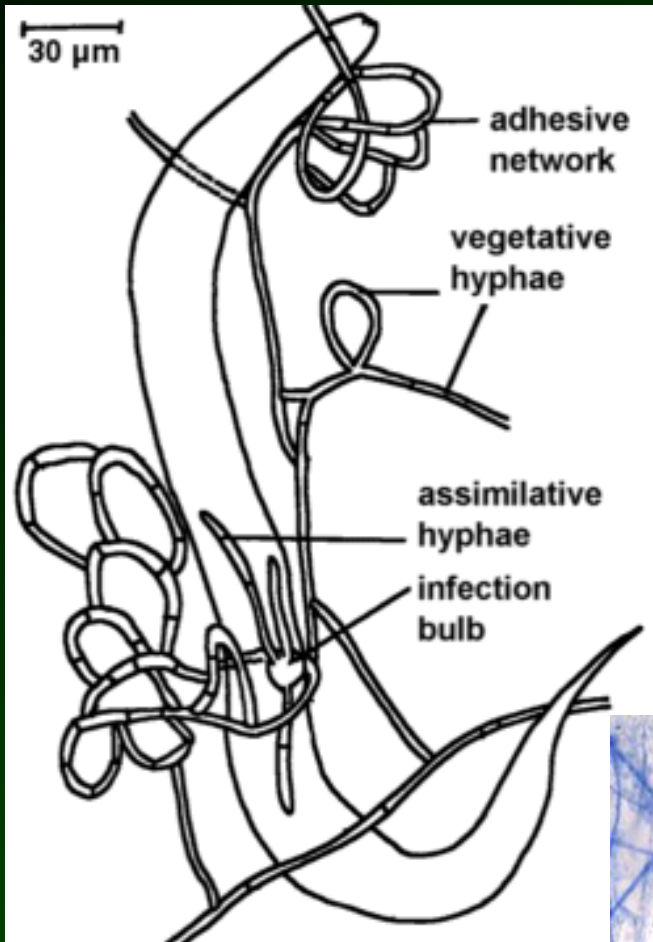
Dravé houbičky

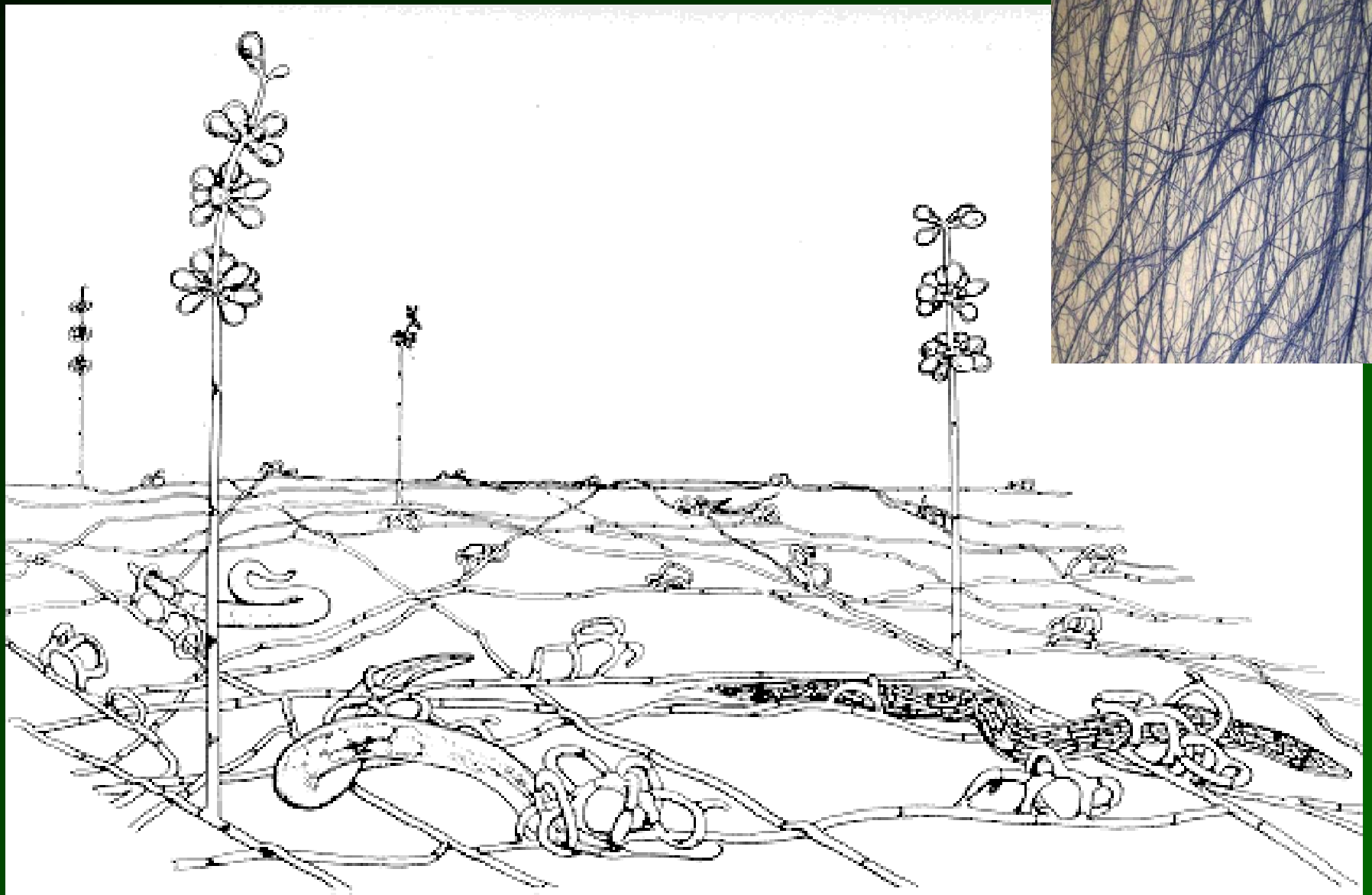

Arthobotrys oligospora

**Faculty of Forest and Environmental Sciences,
Albert-Ludwigs-Universität
Freiburg im Breisgau, Germany
by
Mariam Al abed Al kader**

Jak podpořit půdní živěnu a jak půdu chránit?

- Nenechávat půdu dlouho odkrytou (pěstovat rostliny ve smíšených kulturách, i plevel může být prospěšný, využívat **zelené hnojení**)
- **Chránit půdu nastýláním (mulčem)**
- Neobracet zbytečně půdu, raději jen kypřit
- Nezalévat prudkým proudem vody
- **Hnojit jen organicky, především kompostem**
- Nevstupovat na vlhkou půdu
- „Zvýšené“ záhony

Argumenty pro mulčování:

Je to přirozená ochrana půdy

- před vysycháním
- před erozí (vodní i větrnou)
- před rozbitím její struktury deštěm (před tvorbou škraloupů a puklin)
- před vyplavováním živin

- Potlačení plevelných rostlin
- Postupné uvolňování živin
- Krmení žížal a podpora života v půdě
- udržování vyrovnané teploty v půdě
- udržení drobtovité struktury půdy

Argumenty proti mulčování:

- Na jaře zabraňuje slunci prohřát půdu
- „je to ošklivé“
- Zvyšuje to výskyt plžů
- Hnízdí v tom myši

Jak mulčujeme?

Na jaře mulč
zapravíme do země
(listí pod stromy) nebo
zkompostujeme

Podle potřeby půdu
zkypríme (není nutné ji
obracet)

Nastýláme teprve na
kyprou, prohřátou a
ideálně vlhkou půdu

- V případě výskytu plžů mokrý mulč nahrazujeme průběžně suchým

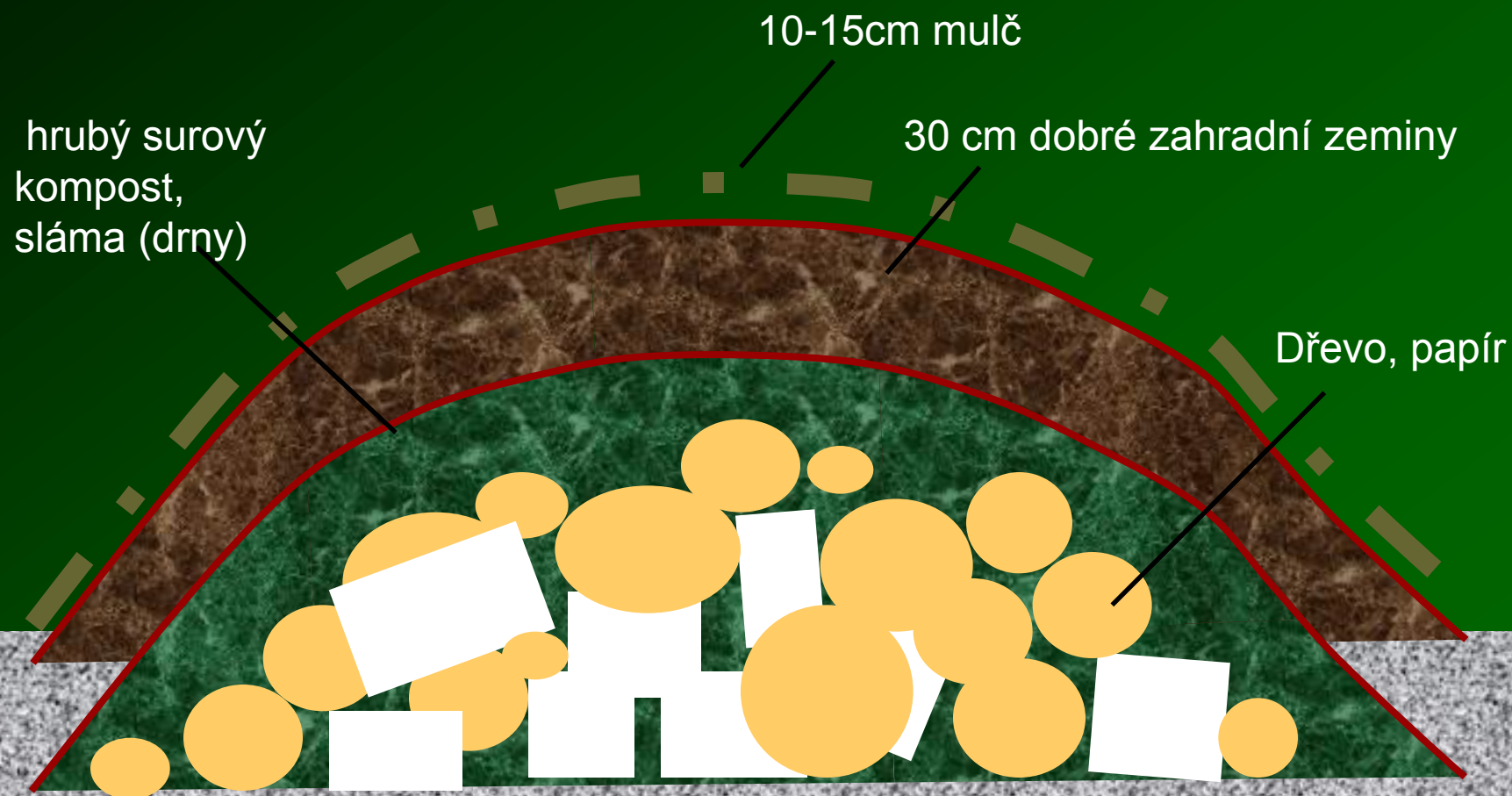
- Stačí tenká vrstva jemně nasekaného organického materiálu (bez semen a slimáků)
Např.: plevel, tráva, sláma, listí, seno, plevy, drcená kůra, chvojí, jehličí, výjimečně piliny

Kobercové mulčování

„Zvýšené“ záhony

I. vyvýšené kopečkovité záhony

Oase Berta Rakousko

II. Čínský model zvýšeného záhonu

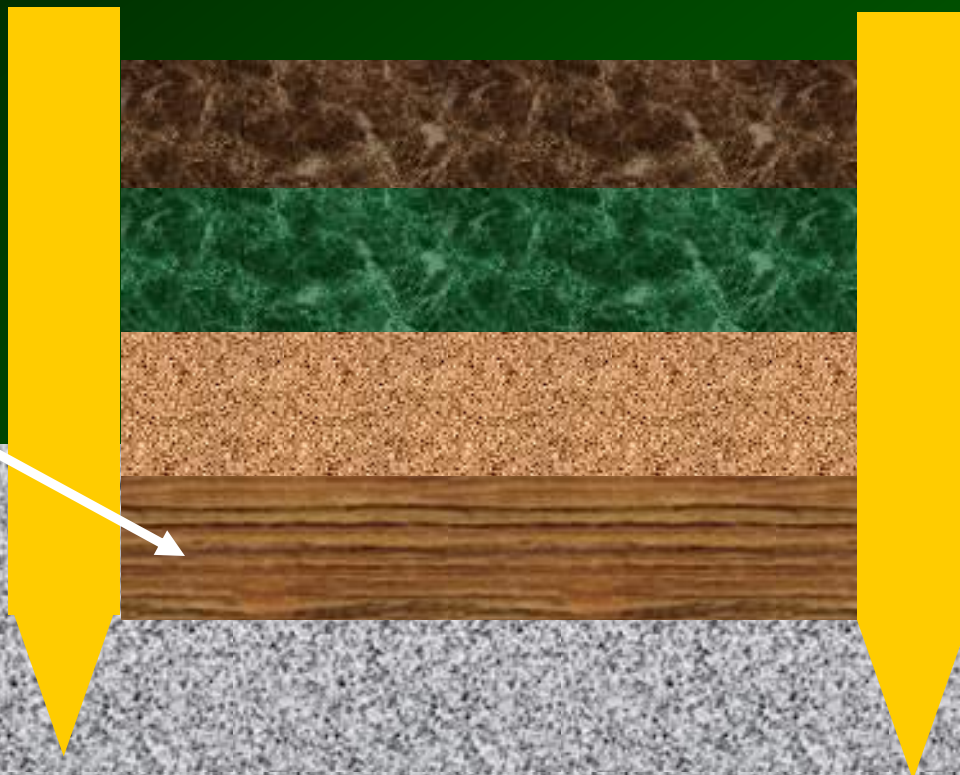

III. Vysoké záhony

Arche Noah - Rakousko

větve

zemina

hrubý kompost

drny (tráva)

sluneční „past“

bylinková spirála Rozmarýnek, Brno

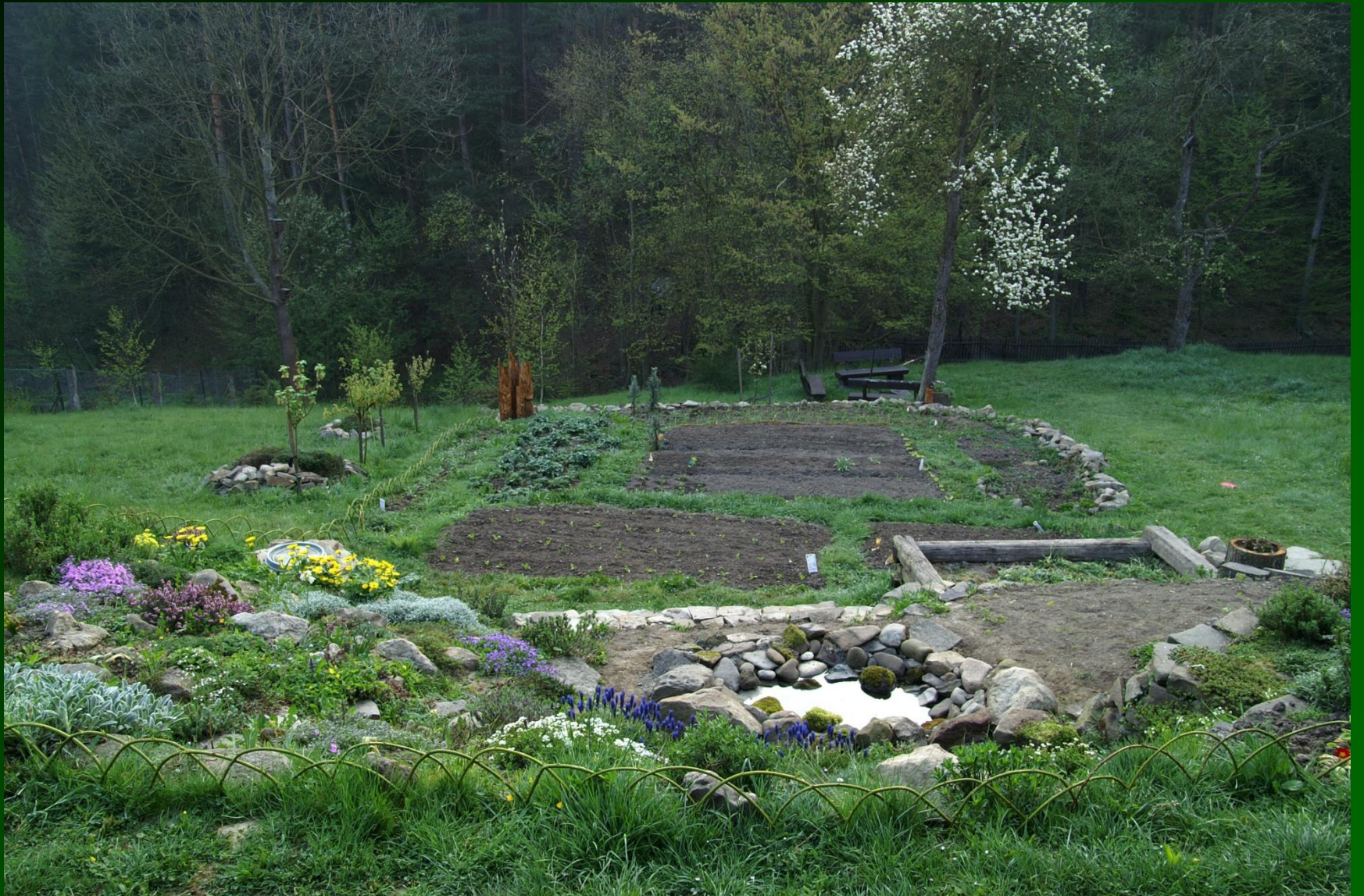
Postup tvorby www.svepomoci.info/redaction/article/48-Zahradni-inspirace-2-.aspx

Krameterhoff

Rakousko

vertikální záhony

unifit

Poslední pomoc v nouzi

Bylinkové zákvasy

- Hnojivo
- Postřik proti mšicím
- Zvýšení obranyschopnosti

Řebříček obecný

- Urychluje zrání kompostu
- Dezinfikuje půdu
- Působí proti houbovým chorobám

Prevence houbových chorob

- Pěstování odolných odrůd a druhů ve vhodných podmínkách
- Vzdušné stanoviště
- Postřik výluhem z přesličky posiluje mechanickou odolnost pletiv
- Syrovátka mění pH na listech a obsahuje mléčné bakterie
- Huminové látky a jíchy zvyšují obranyschopnost
- Fytoncidy česneku, cibule a křenu potlačují houbové choroby
- Zabránění poškození savým hmyzem a odpuzení mravenců

Shrnutí – základy zdravé zahrady

- ROZMANITOST
- TOLERANCE
- ZDRAVÁ PŮDA

- POZOROVÁNÍ

Pomocníci - „učitelé“

- Příroda
- Pozorování moudrých zahradníků
- Vlastní zahrada
 - Plevelé a „škůdci“
 - Vlastní chyby a neúspěchy

Nejlepším učitelem jsou naše omyly

i úspěchy

*Děkuji za
pozornost*

